

Preken – öppningsgudstjeneste, Samiske kirkedager, 9. august 2013

Predikant: Birgitta Simma

Om en månad brinner fjället.

Efter den första frostnatten är fjällbjörkens löv lysande gula och längre upp på fjället glöder dvärgbjörken i rött och orange.

Några övermogna hjortron från en myr längre ner smakar vatten och sommarens sista sötma.

Bärens små hårda kärnor krasar mellan tänderna.

Kaffet börjar koka över en liten eld.

rök, eld, värme.

Vide, ljung och kråkbär är min mjuka viloplats.

Tystnaden är fylld av ljud inifrån.

Min egen andhämtning, hjärtats slag och en puls som slår i örat av stigningen och ansträngningen nyss.

Knyter upp och tar av mig mina kängor.

Kryper ihop vid elden, med ryggsäcken som kudde. Trygg, varm, sömnig som ett barn, vaggad och

omsluten av Skapande Gud.

Den Gud som med sitt ord veckade fjällkedjan och lät vattnet bryta fram i skapelsens morgon, samma källa som nu fyller min vattenflaska.

Oändlig blå septemberhimmel och sviktande mjuk markvegetation.

Ett stycke bröd.

En måltidsplats.

Guds ömhet i en skrovlig sten, skön att hålla om, som en varsam sträv hand märkt av arbete.

Här är helig mark.

Här är helig ort.

Kort paus

Predikotext: 2 Mos 3:1-6

”En gång när Mose vaktade fåren åt sin svärfar Jetro, prästen i Midjan, drev han dem bort till andra sidan öknen och kom till Guds berg Horeb. Där visade sig Herrens ängel för honom i en eldslåga, som slog upp ur en törnbuske. När Mose såg att busken stod i låga utan att brinna upp, tänkte han. Vilken märklig syn! Jag måste gå dit och se varför busken inte brinner upp. Då Herren såg att han gick för att se efter ropade Gud på honom ur törnbusken: Mose! Mose! Han svarade. ”Ja, här är jag”. Herren sade: ”Kom inte närmare! Ta av dig dina skor, du står på helig mark. Och han fortsatte. ”Jag är din faders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jacobs Gud”. Då skylde Mose sitt ansikte. Han vågade inte se på Gud”.

Mose fick uppleva Guds röst i en eldslåga på en buske i naturen

Detta är en berättelse om hur Gud uppenbarar sig för Mose. Mose har vandrat långt, till andra sidan öknen. En lång vandring som fört honom, till Guds berg, en plats nära Gud. Men han vet det inte. Han är ensam med sina får. Han ser en törnbuske som brinner utan att brinna upp. Han vill förstå, undersöka varför det är så, men en röst ropar på honom och hindrar honom att komma närmare. ”Ta av dig dina skor, du står på helig mark”. Gud närmar man sig inte hur som helst. Gud är annorlunda och är mycket större än våra tankar och vårt förstånd. Det finns alltid mer att upptäcka, mer att lära känna och mer att förstå. Vi kan inte jämföra Gud med något annat som vi kan undersöka. Gud är närvaro, en förtärande eld. Inför Gud döljer Mose sitt ansikte, han böjer sig ner inför honom. Vi måste böja oss ner inför Gud i förundran och tillbedjan för att lära känna honom, för att lära känna oss själva och Gud i varandra. Om Guds helighet skall kunna möta mänsklighetens ohelighet behövs försoning. Vi kan se den brinnande törnbusken som en förebild för den törnekrönte Kristus. Genom honom kan vi närma oss Gud.

Gudsuppenbarelse

Gud överaskade Mose i den brinnande busken. Busken brinner, naturen gläder sig och dansar, men glöden kommer från någon som har ett namn. ”Jag är”. Mose förstår att han är på helig mark och att Gud vill honom något. Hur överaskar Gud oss idag? Jag tror att Gud tycker om att överaska oss, på det mest oväntade sätt, vid helt oväntade tillfällen. Hur kan vi öva oss i att bli mer närvarande i nuet och bli öppen för Gudsmöten?

Hur fick Mose syn på törnbusken där Gud uppenbarade sig?

Jo, han gjorde som vanligt, mitt i sin vardag, men han gick lite nya vägar, tänkte lite annorlunda, gjorde lite annorlunda. Mose valde att gå en annan riktning än vad han brukade – till andra sidan öknen, till Guds berg Horeb som var Mose svärfars, Jetro folkets heliga berg. Där i naturen valde Gud att uppenbara sig för Mose och där tog Mose emot sitt uppdrag. Vi blir **också** alltid **sända** på våra uppdrag **när tiden är inne**. För att vi, ska få syn på detta kan vi ibland behöva ta nya vägar och se med andra ögon än de vanliga. Gud tilltalade Mose vid namn. Gud visar att de känner varandra. I dopet **kallar Gud** var och en av **oss vid namn och gör oss** till sina egna. Ofta lever vi som om allt berodde på oss och glömmer bort att vi har en Gud som har lovat att alltid vara med oss.

Vad kan vi lära oss av samernas erfarenheter av gudsnärvaron i skapelsen?

Vi hörde att Gud möter Mose i naturen. Vad kan vi lära oss av samernas erfarenheter av gudsnärvaro i skapelsen? Samerna är ett berättande naturfolk. Berättelsernas plats i andlig och kulturell överföring är ett karaktäristiskt sätt som samer har gemensamt med andra urbefolkningar.

Samernas syn på skapelsen vilar på en doft av helighet över allt skapat. Varje del i skapelsen äger sin egen identitet, sitt särskilda värde. Naturen är levande och andlig och skall användas med respekt och vördnad på ett hållbart sätt, så att naturresurserna inte förstörs eller slarvas bort. Samerna uppmanar oss ”att tänka på kommande generationer”. Det handlar på ett djupare plan om vår stund på jorden.

Naturen har alltid varit till hjälp i samernas andliga liv och gett dem en förnimmelse om Guds närvaro i skapelsens skönhet. Samerna har också en lång erfarenhet av att tolka tecken från

naturen, vilket var nödvändigt för överlevnaden: De åtta årstidernas gång är viktiga betingelser, om solen och månens vandring mellan ljus och mörker, om stjärnornas kosmiska dans i himlavalvet, om regnbågens hoppfulla hemlighet, om källans hälsobringande kraft, om terrängens vädersträck utan kompass, om renens väg i fjällen där väder, vind och bete är avgörande, om vinterns köld och snö, om värmen och röken som stiger uppåt från eldstaden, om fjällripans hälsning från Gud. För många samer är det naturligt att se skapelsen som en kosmisk katedral. Helig mark! När vi går ut i naturen så går vi in i en redan pågående gudstjänst. Vi blir en del i den kosmiska lovsången.

Gud har hört, Gud har sett, Gud vet

Varför är det så viktigt att vi alla människor får möta Gud och leva med Gud? Jo, för att det är gott, det är det bästa för människan. Gud såg hur Israels barn plågades under slaveriet och räddade dem. Gud ser också nu på vår jord, i olika delar av världen, i Sápmi hur människor känner vanmakt. Hur glädjen och kärleken och lyckan hos människor krossas. Gud hör, Gud ser, Gud vet och vill väcka vårt engagemang att forma ett bättre samhälle, bättre värld.

Den brinnande kärleken kan bli vändpunkten för oss

Mose lämnade Horeb och busken, men elden brann i honom som aldrig förr. I evangeliet möter vi Guds ansikte i Jesus Kristus. Elden från den brinnande busken lyser fram i ett ansikte. Från hans mun hör jag orden: "Förbli i min kärlek." Där strålar uppenbarelsen som klarast. Med oss använder Gud den helige Andens vind som viskar om Gud i våra hjärtan och visar för oss Guds kärlek. Vi kan uppleva Guds närvaro på många sätt, i gudstjänsten, bönen, i Ordet, i skapelsen och genom människors kärlek och medmänsklighet i det blomstrande livet. I vår erfarenhet, i vår förståelse, i våra goda handlingar växer vår kunskap om Gud och vår gemenskap med honom och varandra. Det är heliga platser, det är helig mark. Vi lever på detta sätt i Guds- tjänst!

Kort paus

Nu är elden utbrunnen och kaffet urdrucket.
Den sista brödsmulan bars iväg av en myra.
Fötterna har fått sin frihet, nu snöras kängorna.
Fjället har lånat ut sin famn.
Och solen värmer inte längre.
Måltidsrasten är över.
Uppbrott.
Och " Han Som Är" följer med ner från fjället.
In i skogen.
Över myren.
In i byn.
Hem i vardagen.
Följer.
Följer.
Följer.

Därför är denna plats helig mark.

Helig ort.

För att Gud följer.

Amen.